



2020-05-03

Till FUBs medlemmar i Täby

Viktig information om Täby kommuns åtgärder inom LSS-området i anledning av coronapandemin

FUB i Södra Roslagen/Täbygruppen har under förra veckan haft en dialog med Täby Kommun/Social Omsorg/Avdelningen funktionsnedsättning företräd av avdelningschef Camilla Wass ang aktuella åtgärder av kommunen i anledning av coronapandemin för brukare i LSS-boenden och dagliga verksamheter där Täby kommun har ansvaret. FUB-gruppen har företrätts av Claes Oldin.

Nedan följer

- **FUBs frågor till kommunen i fet stil**
- Täby kommuns svar på FUBs frågor
- *FUBs kommentarer/följdfrågor till kommunens svar i kursiv samt*
- Täby kommuns svar på FUBs kommentarer/följdfrågor

I dialogen ges aktuell information dels om kommunens åtgärder och ställningstaganden dels om FUBs avvikande uppfattning i några avseenden (främst när det gäller vissa sekretessfrågor).

Med vänliga hälsningar

FUB i Södra Roslagen/Täbygruppen genom Claes Oldin

Frågor och svar om covid 19 i Täby

FUBs fråga: Hur ser antalet smittade/misstänkta Coronafall idag ut bland boende och personal i Täby kommun och hur många fall befarar kommunen kommer att inträffa?

Svar av Camilla Wass: Region Stockholm har statistik på kommunnivå varje vecka på bekräftade fall, det vill säga personer som är provtagna och har covid-19 samt har dödsorsak covid-19. Den senaste statistiken är från 21 april och finns på [Region Stockholms webbplats](#).

Reglerna om tystnadsplikt och patientsekretess finns för att skydda patientens personliga integritet. Att inte lämna ut uppgifter om patienten till obehöriga är en viktig förutsättning för förtroendet för vård- och omsorgsverksamhet.

Det är bara de som vårdar en patient som får prata med varandra om hälsotillstånd eller personliga förhållanden. Det betyder till exempel att en läkare bara får diskutera



behandling eller sjukdomstillstånd med en kollega enbart om de båda är inblandade i patientens vård. Den som bryter mot tystnadsplikten kan dömas i domstol. Om en person på ett av våra boenden konstateras smittad med covid-19 kommer den personen tillfrågades om anhöriga kan få information om smittan. Kommunens personal kommer enligt patientsekretessen inte att kommentera detta till andra personer/anhöriga. Om personen/anhörig däremot själva vill berätta om smittan så är det upp till var och en.

*FUBs kommentarer/följdfrågor (sista stycket): Med hänsyn till frågans vikt måste den gode mannen enligt vår uppfattning alltid informeras när huvudmannen diagnostiseras med covid 19. Detta framgår också av t ex Socialstyrelsens handbok "Bostad med särskild service enligt LSS sid 84-85 där det bl a står följande: "Att bevaka någons rätt innebär att den gode mannen hjälper personen att utöva sin rättsliga handlingsförmåga. En uppgift för den gode mannen kan vara att se till att personen får det stöd och de insatser från samhället som han eller hon behöver t.ex. ansöka om insatser enligt LSS. I begreppet sörja för person ingår personlig omsorg om den enskilde och att se till att den enskilde t.ex. får den vård som han eller hon behöver. Det innebär inte att den gode mannen ska utföra den faktiska omsorgen....Den gode mannen får bara företräda den enskilde inom ramen för sitt förordnande och om han eller hon har den enskildes samtycke till att företa något. **Samtycke krävs inte om den enskildes tillstånd hindrar att samtycke lämnas eller när det inte är möjligt att höra hans eller hennes mening av någon annan orsak.** (FUB fet stil)"*

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Helt ok att den gode mannen informeras om att huvudmannen diagnostiserats med covid 19 i de fall den gode mannens uppdrag innefattar "att sörja för person".

FUBs kommentarer/följdfrågor: För säkerhets skull bör ett samtycke inhämtas av samtliga huvudmän som är kapabla att lämna ett sådant samtycke att även de gode män som inte har uppdraget att sörja för person ska informeras med hänsyn bl a till att coronan snabbt kan ge allvarliga svaghets- o/e förvirringstillstånd som gör att det kan vara svårt att inhämta ett medgivande när huvudmannen insjuknat.

FUB vidhåller att sekretessen till skydd för den enskilde inte lägger hinder i vägen (dvs att "men" ej uppstår för den berörde enskilde som insjuknat) för att kommunen/privat LSS-utförare meddelar gode män till övriga boende i LSS-boendet att någon/några boende insjuknat med diagnosen covid 19 (dock utan att nämna namn och detaljer om sjukdomstillståndet) samt om dessa vårdas i boendet eller på sjukhus.) Flera kommuner bla Stockholms stad och Katrineholms kommun lämnar genom informationsanslag på berört boende enligt uppgift ut sådan information.

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Samlat beslut av Social Omsorg i Täby avseende alla verksamheter att inte informera om att Coronasmitta finns på boendet. Frågan prövas dock hela tiden.

FUBs fråga: Vilka dagliga verksamheter är öppna och hur ser planerna ut framöver. Enl uppgift har flera kommuner redan stängt i stort sett alla sina dagliga verksamheter helt, andra har gjort det delvis. Vilka planer finns att ordna sysselsättning i boendena om/när de dagliga verksamheterna i Täby stängs ner?



Svar av Camilla Wass: I dagsläget är Kemisten, Träffpunkten och Träffen stängda. På www.taby.se/corona/omsorg finns den senaste informationen. När dessa verksamheter har stängt har vi informerat deltagare och anhöriga. I till exempel Kemistens fall så har personal därifrån flyttats till boenden så att aktiviteter kan upprätthållas. Vi har även haft dialog kring alla deltagare för att se om det finns andra insatser som kan kompensera för att verksamheterna är stängda.

Vår ambition är att hålla verksamheter öppna då vi vet att det är en så viktig del i många deltagares vardag. Vi har däremot infört nya rutiner som till exempel:

- utökad handhygien
- hålla avstånd
- inte ta mat själv
- fler uteaktiviteter
- varken deltagare eller personal får vara på plats med minsta symtom

Det finns i dagsläget inga planer på att stänga fler verksamheter men om så skulle ske så är rutinerna som vi har haft tidigare, det vill säga, information och dialog med dem som berörs.

FUBs kommentarer/följdfråga: Bra att personal flyttas från daglig verksamhet så att aktiviteter kan bibehållas. Utgår från att så kommer att ske om/när ytterligare dagliga verksamheter stängs framöver.

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Den dagliga verksamheten Sländan har nu också stängt för externa besökare men de brukare som är verksamma där fortsätter med andra uppgifter. Den allmänna bedömningen är att det i grunden är bra att de dagliga verksamheterna håller öppet, risk annars för problem med isolering, motsättningar etc på LSS-boendena eller problem för de som fortfarande bor i föräldrahemmet. LSS-handläggarna har kontaktat brukare i riskgrupperna och deras företrädare för en dialog om det är lämpligt att brukaren stannar hemma. Vissa brukare har erbjudits färdtjänst i st f buss för att kunna ta sig till sina dagliga verksamheter. Om brukaren har en daglig verksamhet i annan kommun som stängt (t ex i Stockholm) kan en kontakt tas med biståndshandläggaren för att diskutera ev tillfälligt alternativ daglig verksamhet i Täby.

FUBs fråga: Hur ser personalsituationen ut inom kommunens LSS-verksamheter (inkl privata företag som anlitas att svara för verksamheterna) mht sjukskrivningar mm?

Svar av Camilla Wass: Bemanningen i våra egna verksamheter har varit ok hela tiden men idag ser den bättre ut än för två veckor sedan. Vi har haft enheter där personal varit sjuk en längre tid både inom egen regi och på assistanssidan. Vi har varit mycket noga med att vi alla stannar hemma så fort det finns minsta symtom samt två dagar då man är symptomfri. Det är de riktlinjer som gäller för hela samhället men såklart påverkar det bemanningen hos oss också. På det hela taget har det ändå fungerat. Ett bra förslag som kommit till oss är att på större serviceboenden dela upp de boende i mindre grupper där särskilt utsedd personal endast arbetar med denna mindre grupp för att bidra till att begränsa smittspridningen. Det har gjorts riskbedömningar ute på varje enhet och det gör att arbetet kan se lite olika ut i olika verksamheter.



FUBs kommentar/följdfrågor: Bra svar.

Kompletterande fråga: På boenden för personer med grav funktionsnedsättning är de boende isolerade hela tiden i sina lägenheter och får inte vistas i dem gemensamma lokalerna. Det innebär att personalen måste lämna lägenheten för att hjälpa i en annan lägenhet vilket kan medföra stora risker.

Under sådana omständigheter borde personalstyrkan utökas.

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Rent allmänt är personalsituationen i boendena nu bättre. De medarbetare som stannat hemma efter förkylning eller influensaliknande symptom kan nu resultatenhetschefer beställa provtagning på för att säkerställa trygg återgång. Mer personal är nu i tjänst. Camilla kommer att ta upp frågan om behovet av ev utökad bemanning i vissa fall med områdeschefen.

FUBs fråga: Har samtliga anställda aktuell och adekvat utbildning i hur tillämpligt skyddsmaterial skall användas? Tex påtagande av skyddsdräkt. Om inte, när beräknas detta vara åtgärdat?

Svar av Camilla Wass: PR-vård och numera Sjöströms hemservice ansvarar för att ge personalen adekvat kunskap. Utbildning sker och har skett genom instruktionsfilmer. Riktlinjer och instruktioner går igenom på arbetsplatsträffar och resultatenhetschefens ansvar är att se till att det efterlevs.

FUBs kommentar/följdfrågor: Bra svar.

FUBs fråga: Om någon brukare blir sjuk på boendet, vad görs?

Svar av Camilla Wass: Vårt mål är likadant som för alla omsorgsboenden, det vill säga i största möjliga mån förhindra smitta samt begränsa smitta vid förekommande fall. Vi hanterar smitta enligt riktlinjer från Region Stockholm och kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska, MAS:

- Alla brukare som blir sjuka på boendet räknas som "smittade" tills detta är avskrivet
- Kontakt tas med sjuksköterska på Sjöströms hemservice AB, den kommunala hemsjukvården för en första bedömning (PR-vård och Sjöströms har parallellverksamhet till den 28 april)
- Sjuksköterska på den kommunala hemsjukvården undersöker saken och ger besked om att antingen avskrivs misstanken eller att misstanke kvarstår
- Den kommunala hemsjukvården tar vid behov kontakt med husläkare för remiss för provtagning. Läkaren beslutar om provtagning
- Endast då den kommunala hemsjukvården bekräftat misstänkt fall eller att det är bekräftad smittad skall skyddsutrustning användas och då användas enligt MAS riktlinje
- Brukaren ska vara i sin lägenhet. Personal använder sig av skyddskläder utifrån vilka arbetsmoment som utförs för eller med brukare
- Brukare får vara hemma i sin egen lägenhet under sjuktiden. Inga brukare som inte har andningssvårigheter kommer att skickas in till sjukhus. Allt enligt de rutiner som Region Stockholm anger



FUBs kommentar/följdfrågor:

-Ang läkarvård på boendet: (Kontrollfråga) Vilken husläkare kontaktas, det måste väl röra sig om den husläkare den boende har valt och är listad hos?

Svar av Camilla Wass 2020-04-28: Svar ja.

FUBs kommentar/följdfrågor:

– Ang läkarvård om den sjuke stannar kvar på boendet: Hur kommer läkarvården att genomföras för den som vårdas i boendet. Kommer den valde husläkaren att svara för detta inkl besök hos den sjuke i LSS-bostaden?

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Kommunen svarar för sjukvård upp till sjuksköterskenivå. I Täby kommun är det Sjöströms hemservice AB som är vårdgivare inom våra verksamheter. Ansvarig sjuksköterska ska kontakta husläkaren för medicinska bedömningar. Frågan om inläggning på sjukhus avgörs av personalen i specialistambulansen som inkallas efter begäran av sjuksköterska/Husläkaren. Tveksamt om husläkaren kommer på besök hos den sjuke i bostaden (eg en fråga för regionen/sjukvården).

FUBs kommentarer/följdfrågor: Hur lång tid ska personalen arbeta utan skyddskläder vid besök hos brukare som kan misstänkas vara "smittad" men där provtagning inte hunnit utföras?

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Arbetet utförs enl instruktioner från Smittskydd Stockholm. Kommunen utgår från att alla som visat symptom är smittade. Då ska skyddskläder enligt MAS-ens instruktioner användas. Vid minsta symptom ska sjuksköterska vid Sjöströms Hemservice omedelbart kontaktas. Sjuksköterska gör en bedömning över telefon eller kommer ut och avgör vilken skyddsutrustning som ska användas.

FUBs kommentar/följdfrågor:

Ang sista punkten: Det kan väl finnas andra situationer än andningssvårigheter (även om det förefaller vara den allvarligaste komplikationen vid covid 19) då den boende som insjuknat behöver sjukhusvård?

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Ja det kan göras efter läkarbedömning alt bedömning av personalen i specialambulansen för misstänkt covidsmittade.

FUBs fråga: Läget vad gäller förberedelse på LSS-boendena inför att boende insjuknar i covid 19; bla genomgång av det individuella hälsoläget/hälsoriskerna idag för brukarna på resp boende, förberedande kontakter med sjukvården inför att brukare kommer att insjukna i covid-19, planeringen av vård på boendena, hur är planeringen när någon måste läggas in för sjukhusvård, i vilken utsträckning kommer personalen att följa med och stanna på sjukhuset för att informera sjukvården och stötta den enskilde som läggs in?

Svar av Camilla Wass: Vi har god förberedelse och alla vet vilka rutiner som gäller. När det gäller hälso- och sjukvård är PR-vård ansvarig för allt löpande arbete till och med den 28/4 då Sjöströms hemservice AB tar över och blir vårdgivare upp till sjuksköterskenivå.



Individuell bedömning görs när det gäller eventuell inläggning på sjukhus. Det är väldigt olika mellan brukarna vilket stöd de behöver.

FUBs kommentarer/följdfrågor: Enligt numera väl känd information är man vanligen i mycket dåligt skick när man läggs in på sjukhus för vård för covid 19. Eftersom det här rör sig om personer som pga sina handikapp redan i friskt tillstånd oftast har betydande svårigheter att kommunicera anser FUB att det är mycket viktigt att personal från boendet alltid ska följa med in till sjukhuset dels för att stötta den enskilde som insjuknat, dels för att så långt som möjligt informera hälso- och sjukvårdspersonalen om personens handikapp och allmänna svårigheter samt om detaljer ang personens covid 19-infektion. Med hänsyn till att gode män och ev föräldrar ofta är äldre och/eller tillhör riskgrupper finns oftast ingen möjlighet att dessa kan följa med och utföra dessa uppgifter.

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Möjligt – men inte säkert - att personal från boendet följer med in till sjukhuset om det behövs för kommunikationen. Dock kan personal inte följa med i ambulansen.

FUBs fråga: Testar man för att få vetskap om eventuell covid-19 -infektion? Vilka testmöjligheter finns? Om det visar sig vara covid-19, vad gör man då? På vilket sätt informeras daglig verksamhet när någon insjuknar?

Svar av Camilla Wass: Det är läkare på vårdcentral som bedömer och beställer om provtagning ska göras då det är Region Stockholm som ansvarar för all provtagning. Daglig verksamhet informeras som i vanliga fall om en brukare är sjuk. De informerar inte specifikt om det är covid-19.

FUBs kommentarer/följdfrågor: Enl FUBs uppfattning måste den dagliga verksamheten informeras om någon brukare insjuknat i covid 19. Detta är av största vikt för att snabbt kunna bevaka ev ny smitta och för att kunna bedöma om verksamheten temporärt ska stängas. Att en sådan information lämnas till den dagliga verksamheten utgör inte heller enligt FUBs uppfattning att sekretessreglerna till skydd för den enskilde som insjuknat åsidosätts.

Kompletterade svar av Camilla Wass 2020-04-28: Sådan information lämnas inte till de dagliga verksamheterna i dagsläget.

FUBs fråga: Hur kartläggs kontakter och potentiella smittvägar?

Svar av Camilla Wass: Ansvaret för smittspårning ligger på Smittskydd Stockholm vid Region Stockholm. De bedömer och beslutar om en smittspårning ska göras.

FUBs kommentarer/följdfrågor: Upplyser Täby kommun Smittskydd Stockholm om någon inom kommunens LSS-verksamhet insjuknar i covid 19? För kommunen någon egen löpande statistik över corona 19-fall i kommunens verksamheter samt i privata verksamheter som kommunen anlitar för LSS-insatser?

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Social omsorg får in uppgifter från alla aktörer (såväl egen regi som privata utförare) om antalet bekräftade eller misstänkt covid 19- fall i resp verksamhet.



På fråga av FUB vill Camilla inte berätta om hur många konstaterade covid19-smittade det idag finns i Täby kommuns LSS-verksamheter.

Vid misstänkta fall såväl hos egen regin som privata utförare rapporterar kommunen länsstyrelsen. Länsstyrelsen har till uppdrag att fördela skyddskläder mellan kommuner och landsting utefter behov

FUBs fråga: Planering av fritidsaktiviteter på boendena i mindre grupper/enskilt nu under våren och planerna inför sommaren (då sannolikt många boende inte kommer att kunna åka på externa kurser, besöka äldre föräldrar etc)?

Den 15 mars anställdes Anne-Li Leifsdotter, hon kommer senast från Häggviks gymnasium. Hon och en medarbetare från ett boende har fått i uppdrag att ta fram ett program liknande som det Greger hade. Det kommer att bli både dagsutflykter och övernattningar. Eftersom vi nu är i en speciell situation med Corona så är det satt på paus. Hon har fått ställa om sitt arbete och jobbar nu för att ta fram aktiviteter till våra boenden. Hon tar nu fram aktiviteter som med fördel kan göras i trädgård t ex lekar, uppträdanden etc Arbetet med aktivitetskatalog kommer att tas upp igen när vi vet att vi kan anordna sociala aktiviteter igen. Hennes uppdrag blir även att samarbeta med henne motsvarighet inom Kultur och Fritid så att vi har delvis gemensamma program och delvis bara för de som bor inom egen regi.

Anne-Li är från början grafiker och har arbetat mycket med media och bild. Aktiviteterna kommer att dokumenteras med film och bilder som tidigare.

Jag hoppas att ni fick tillräckliga svar på frågorna. Och som sagt, varmt välkomna att höra av er igen om något är oklart eller det finns fler frågor. Ni får såklart också gärna komma med förslag, tips och idéer på allt från Coronasäkra aktiviteter till annat som vi kan utveckla för att göra tillvaron för dem vi jobbar för så bra som det bara går i den situation vi har.

FUBs kommentarer/följdfrågor: Mycket bra att en organisation har tillskapats för att ta över "Gregers verksamhet"

Sommaren brukar vara påfrestande för verksamheten på många boende pga semester för personalen. Det brukar komma nya vikarier, rutinerna rubbas och många boende mår inte bra av det. Under denna sommar är situationen betydligt svårare än vanligt. Finns det några planer på att skjuta upp personalens semester som på andra vårdenheter med kanske viss ekonomisk kompensation?

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: Personalsituationen är just nu bättre än för en månad sedan bl a beroende på bättre testmöjligheter av personal som insjuknat i misstänkt corona. Det har varit en ansträngd vår som gör att personalen behöver ledighet. Bedömningen är att det inte kommer att uppstå personalproblem på LSS-boendena under sommaren. Någon extra ersättning för personal inom LSS-området motsvarande den som kan utgå inom hälso- och sjukvården om man senarelägger sin semester har inte förhandlats fram i kollektivavtalen för personal inom LSS.

FUBs kommentarer/följdfrågor: Under coronan (närmast under resten av våren och särskilt under sommaren) är det viktigt att aktiviteter så gott det går erbjuds på "LSS-central" nivå inte bara på resp boende med inriktningen att erbjuda ett urval aktiviteter utifrån olika önskemål och intressen, även om dessa oftast måste genomföras i mindre grupper.



FUB i Södra Roslagen

För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning

Kompletterande svar av Camilla Wass 2020-04-28: "LSS-centrala" fritidsaktiviteter kan komma att erbjudas om det är möjligt och tillåtet under sommaren. I dagsläget vet vi inte om de riktlinjer som gäller idag gäller imorgon också. Framförallt kommer det att erbjudas aktiviteter kopplade till varje boende för brukare i Täby kommuns LSS-bostäder, men om det är möjligt så kan mindre grupper erbjudas andra aktiviteter. Ursprungligen planerades ett program likande det som fanns i "Gregers verksamhet" inkl övernattningar men det kan inte genomföras pga coronan. Istället kommer ett program i annan form. Ett brev om detta kommer att gå ut under den närmaste veckan.